

Het begint bij de doelstelling

Wat zijn de doelstellingen voor de provincie Gelderland om in lokale ondernemingen te beleggen?

VNO- NCW Midden, Lent, 30 januari 2012

Rutger van Asselt

© Copyright 2011 Sprenkels & Verschuren. Geen enkele reproductie van het document of een deel van het document mag worden gekopieerd, verspreid, geciteerd tenzij Sprenkels & Verschuren schriftelijke toestemming heeft verleend.

Agenda

1

⚙️ Waar begint een solide beleggingsproces?

2

⚙️ Hoe beleggen pensioenfondsen?

3

⚙️ Wat zijn de mogelijkheden voor een provincie?

Beleggingen begint bij een doelstelling

Waar is het geld voor nodig?

- ❖ Aanschaf van een auto, appeltje voor de dorst, oudedagsvoorziening, tussentijdse tegenvallers, studie, etc.

Wanneer is het geld nodig?

- ❖ Doelstelling is bepalend voor beleggingshorizon:
 - Korte termijn: 1-5 jaar
 - Middellange termijn: 5-15 jaar
 - Lange termijn: 15 jaar of langer

Wat moeten de beleggingen opleveren en met welke zekerheid?

- ❖ Welk risico is voor de beleggingen acceptabel en wat is de doelrendement?
 - Nooit minder dan de inleg?
 - Minimaal waardevast (meegroeiend met inflatie)?
 - Rendement van 10%? maar verlies van 10% is ook acceptabel?

Iedere belegger heeft investment beliefs

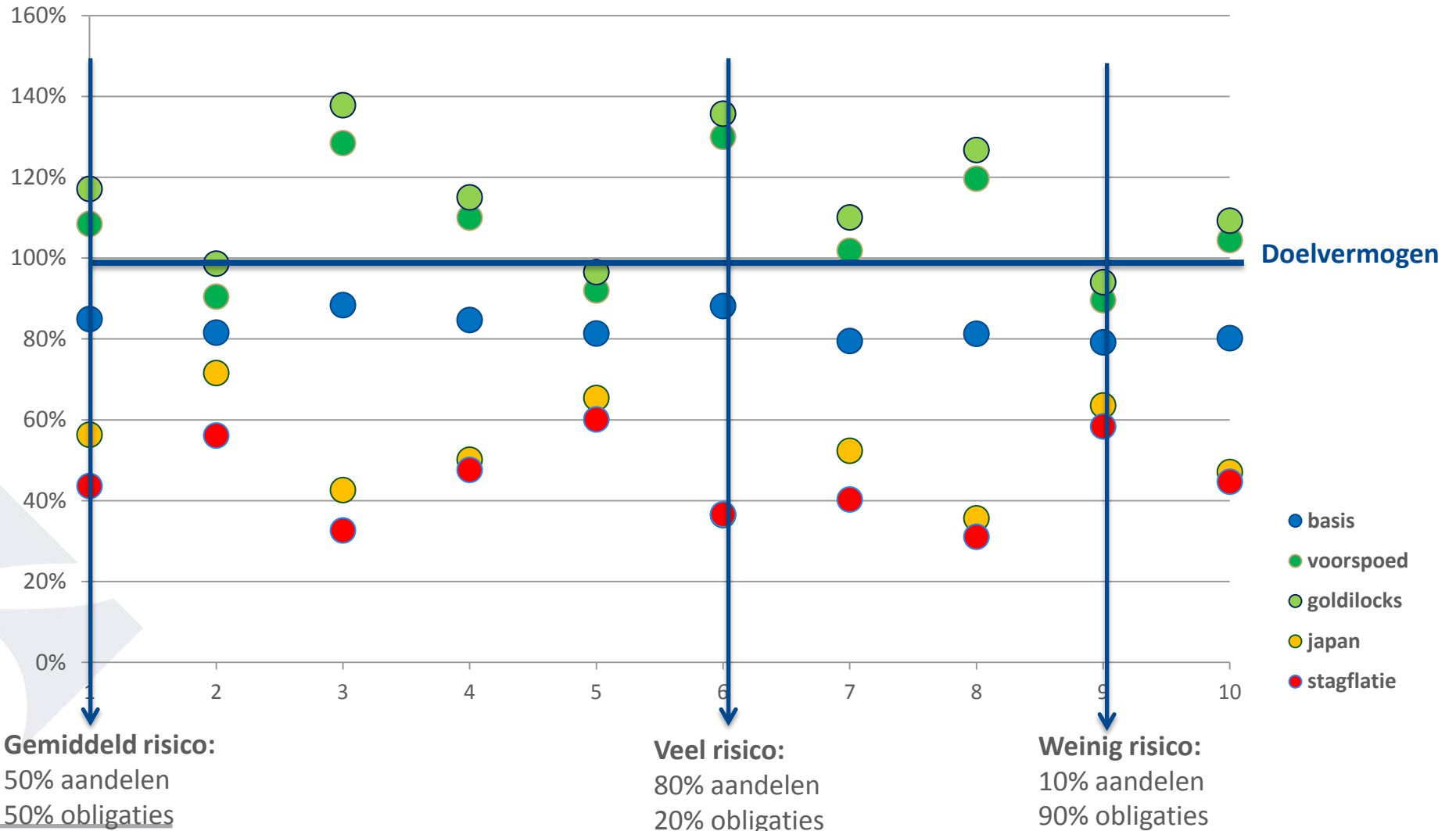
Investment beliefs zijn de ongeschreven regels/overtuigingen tussen de oren van een belegger, die bepalen hoe de belegger aankijkt tegen beleggen

Voorbeelden van investment beliefs

1. Op lange termijn loont het om in aandelen te beleggen, want risico nemen levert op langere termijn extra rendement op.
2. Spreiding van risico's (landen, bedrijven, beleggingscategorieën) leidt tot een lager totaalrisico: niet alle eieren in één mandje stoppen.
3. Alleen beleggen in producten die je begrijpt en kunt overzien.
4. De beleggingen moeten worden afgestemd op het doel.
5. Als we een beleggingsmix (% aandelen, % obligaties, % vastgoed) gekozen hebben, houden we daar zoveel mogelijk aan vast.
6. Wij beoordelen een belegging niet alleen op de de cijfertjes, maar ook op wat er onder de motorkap zit. Cijfertjes alleen zegt niet alles.
7. Wij moeten regelmatig kijken of we nog op de juiste weg zitten voor ons doel.

Scenarioanalyse leidt tot een objectieve keuze

Verhouding tussen omvang vermogen versus (reële) doelvermogen na 10 jaar

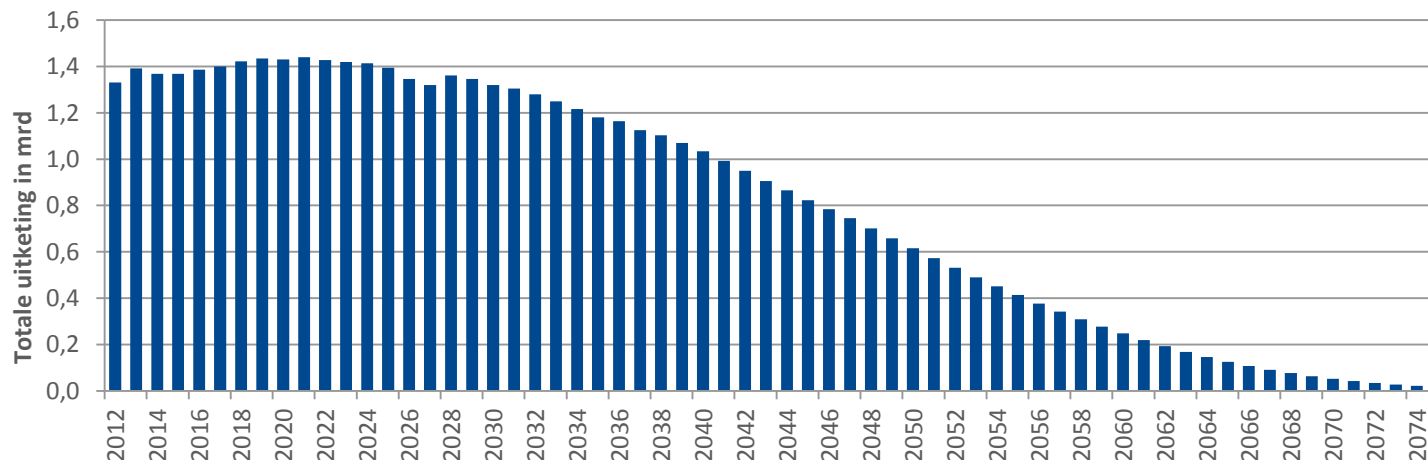
Pensioenfondsen: duidelijke en concrete doelstelling

Doelstelling en kenmerken van pensioenfondsen

- ❖ Grote maatschappelijke verantwoordelijkheid: pensioen van mensen.
- ❖ Lange termijn beleggers.
- ❖ Doelstelling: voldoen van pensioenuitkeringen, liefst gecorrigeerd voor inflatie
- ❖ Onder scherp toezicht van De Nederlandse Bank.
- ❖ Bewust en weloverwogen nemen van risico's nemen voor rendement.
- ❖ Zeer gespreide beleggingsportefeuilles; gemiddeld pensioenfonds Nederland: 50% obligaties, 40% aandelen, 10% vastgoed.

Ca.10% tot 25% van de beleggingsportefeuille bestaat uit bedrijfsobligaties

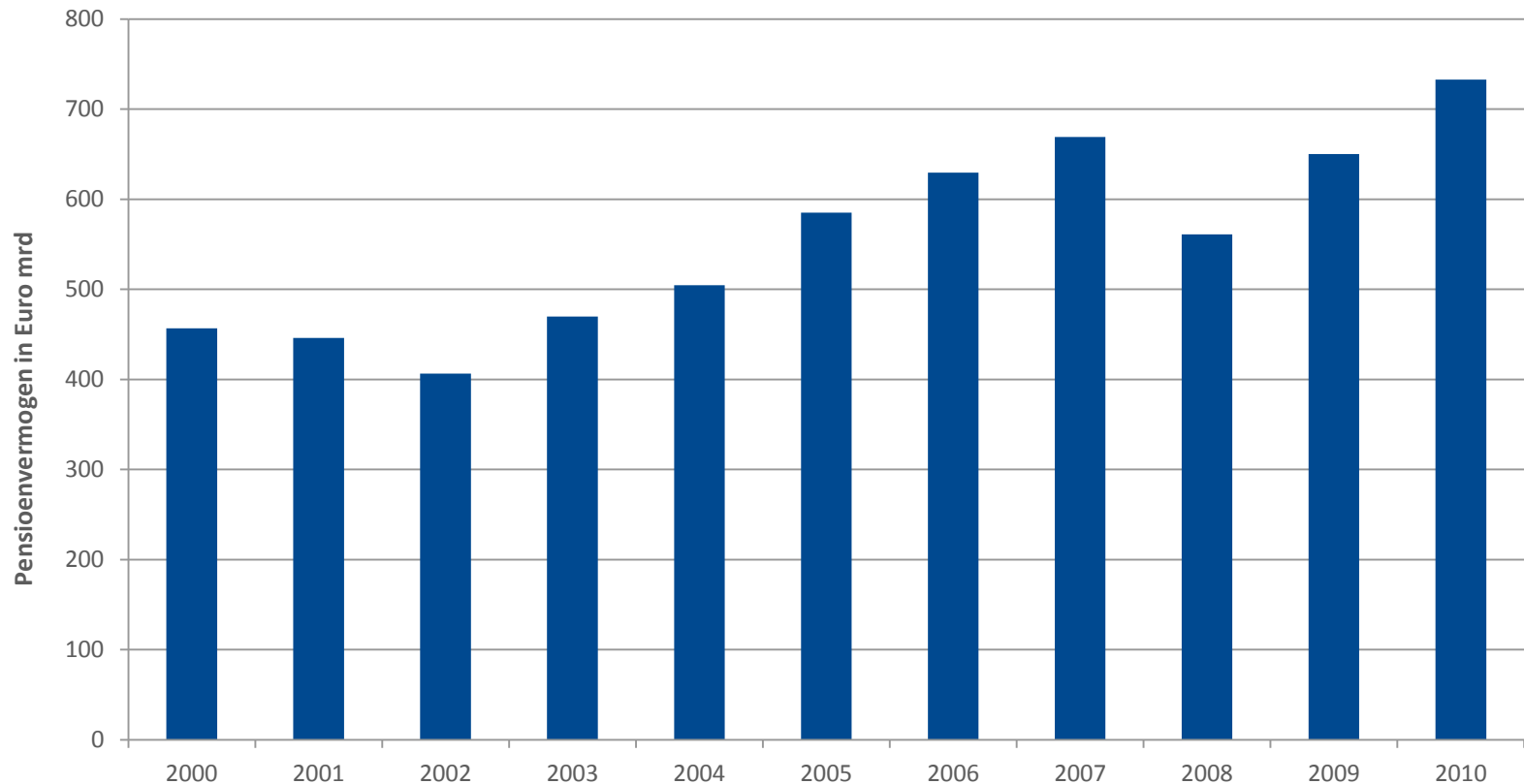
Pensioenverplichtingen van een typisch pensioenfonds

Hoe hebben pensioenfondsen het gedaan?

Omvang van totale Nederlandse pensioenvermogen is gestegen (incl. premies)

Gemiddeld
jaarlijks
rendement
van 4,8%

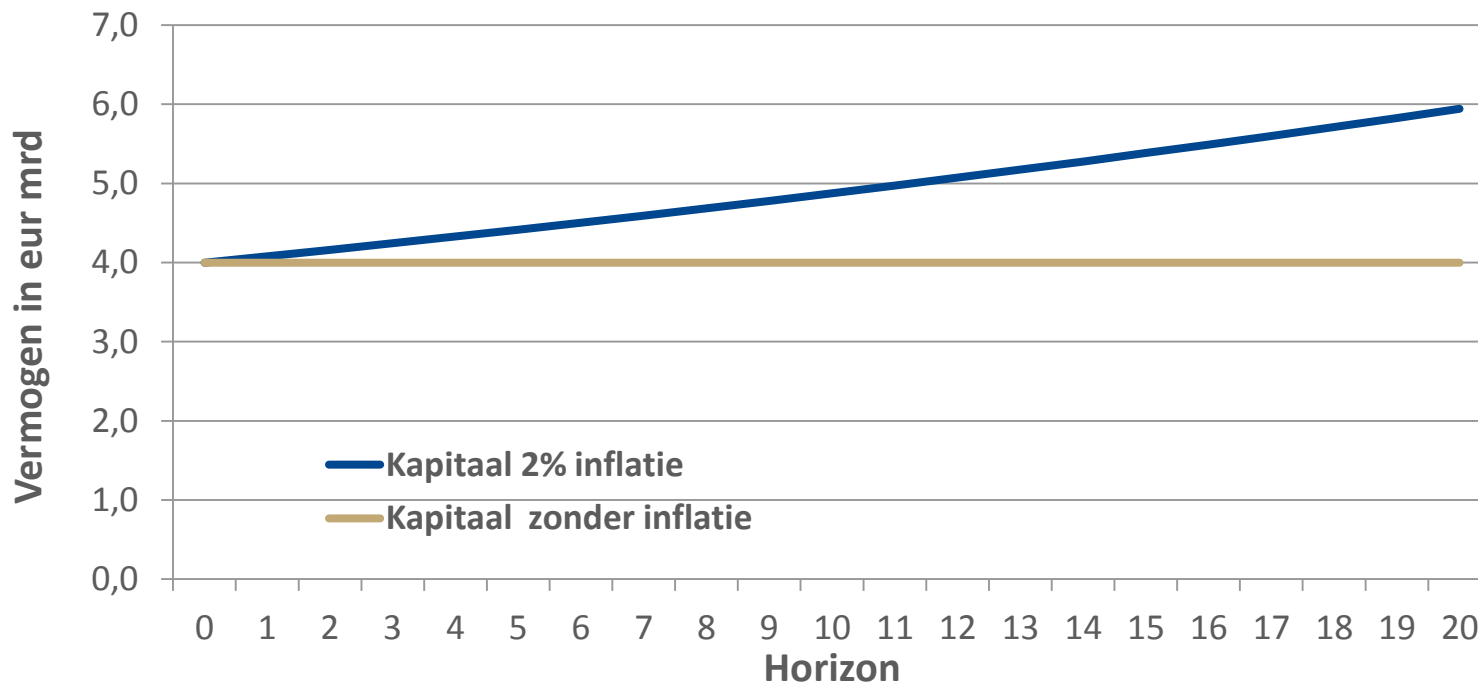
Bron: DNB, Rapport beleggingsopbrengst pensioenfondsen 2000-2010, November 2011

- Door de hoge waarde van de pensioenverplichtingen (vanwege de lage rente) is de verhouding tussen beleggingen en verplichtingen (=dekkingsgraad) verslechterd.

Provincie Gelderland als belegger

Huidige beleggingsdoelstelling is gericht op behoud van kapitaal en zekerheid

Na 20 jaar is de koopkracht van het kapitaal met 50% afgenomen, bij 2% inflatie

De beleggingsportefeuille is ook niet zonder risico's

- ✦ Matige spreiding: belegd in Duitse, Franse en Nederlandse staatsobligaties
- ✦ Maar, zijn staatsobligaties nog zeker?
- ✦ Beleggingsmogelijkheden zijn beperkt door wetgeving.

Maar welk “hoger” doel is beoogd met dit kapitaal?

Beleggen in lokale ondernemingen is goed verdedigbaar als beleggingsdoel

- ❖ Net zoals pensioenfondsen is de Provincie een lange termijn belegger.
- ❖ Bestaansrecht van de Provincie is nauw verbonden met economische voorspoed, bedrijvigheid en werkgelegenheid in de provincie.
- ❖ Spreiding van risico's door beleggen in veel verschillende bedrijven en bedrijfstakken.
- ❖ Het rendement op beleggingen in deze ondernemingen vervangt (deels) het dividend op de verkochte Nuon aandelen.
- ❖ Rendement is nodig om koopkracht van kapitaal te behouden.
- ❖ Een provincie vervult net als een pensioenfonds maatschappelijke doelstellingen.
- ❖ Leverage door participatie van institutionele beleggers.